

τὸ Παρίσι μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι ἤθελε νὰ μελετήσῃ ἀπὸ κοντὰ κάποια σπουδαία οικονομικὴ ὑπόθεσιν πού θὰ τριπλασιαίε τὰ εἰσοδήματά τους.

Εἶπε πὼς θὰ ἔμενε ἐκεῖ μόνο ἓνα μῆνα. Ὡστόσο ξαναγύρισε τὴν ἀνοιξί, κουρασμένος ἀπ' τὶς καταχρήσεις, μὲ τὶς τσέπες του ἀδειανές, ἔχοντας ξεκοκκαλίσει τὴ μισὴ ἀπ' τὴν προίκα τῆς Ὑθόννης.

Ἐκείνη ὥστόσο παρηγορήθηκε γρήγορα γι' αὐτὸ, γιατί μὲ μεγάλη τῆς χαρὰ, ἀπόχτησε, ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ἓνα παιδί. Τὸ παιδί αὐτὸ ἦταν καχεκτικὸ κι' ἀδύνατον σὰν τὴ μητέρα του, μὰ εἶχε σγουρὰ μαλλιά καὶ τόσο μεταξένια, μάτια τόσο ἀγαθὰ, ἓνα τόσο χαριτωμένο μικρὸ στοματάκι, ὥστε δὲν μπορούσε παρὰ νὰ τὸ λατρεύῃ κανεὶς.

Ἡ Ὑθόννη ἀφωσιώθηκε στὸ ἔξῃς στὸ παιδί τῆς. Θέλησε νὰ τὸ θηλάσῃ μόνη τῆς, μὰ τὸ γάλα τῆς ἦταν τόσο κίτρινο, τόσο ἀσχημὸ, ὥστε ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἰδέαν αὐτὴ καὶ νὰ πάρῃ παραμάναν.

Δὲν τὸ ἄφηνε οὔτε στιγμὴ. Τὴ νύχτα, σηκώνονταν σὲ κάθε στιγμὴ γιὰ νὰ πάῃ νὰ τὸ κυττάξῃ πού κοιμόταν, νὰ τὸ ἀκούσῃ πού ἀνέπνεε, νὰ τὸ πάρῃ στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ νὰ τὸ νανουρίσῃ.

Κι' ἔνοιωθε τρομερὲς ἀγωνίες, ὅταν ἐκεῖνο ἔβηχε, ὅταν ὑπέφερε.

Τὸ διαμφισθητοῦσε μὲ τὸ θάνατον. Ἡ φοντίδες τῆς τοῦ ξανάδιναν μιὰ ὑγείαν ψεύτικη, καὶ τὸ παιδί πού ἦταν καταδικασμένο νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸτε πού γεννήθηκε, μεγάλωνε χάρις στὰ θαύματα τῆς μητρικῆς στοργῆς.

Ἀναγνώριζε μόνο τὴ μητέρα του κι' ἡ πρῶτες συλλαβὲς πού τραύλιζε ἦσαν: «Μαμά, μαμά!»

Αὐτὴ τὴν ἡμέραν ἡ Ὑθόννη ἔκλαψε, τόσο εὐτυχισμένη ἦταν. Εἶχε ξεχάσει τὸ σύζυγόν τῆς, τὰ θανάσιμα μαρτύρια πού τὴν εἶχε κάνει νὰ ὑποφέρει στὴν ἀρχή, μὰ ὅλα τὰ ὄνειρά τῆς διαλύθηκαν ἓνα-ἓνα, ὅταν τὸν εἶδε ὅπως ἦταν στὴν πραγματικότητα: ματαιόδοξος, ψεύτης καὶ ἀπίστος.

Ἡ ἀγάπη τοῦ παιδιοῦ τῆς τῆς ἔφτανε. Χαιρόταν πού τὸ ἀνέτρεφε, πού τὸ κρατοῦσε ἀδιάκοπα κοντὰ τῆς, πού τὸ μάθαινε νὰ γίνῃ καλὸς, τίμιος, εὐκρινής.

Δὲν ὑπῆρχαν, σ' ὅλο τὸ σπίτι παρὰ πορτραῖτα τοῦ μικροῦ — πορτραῖτα γελαστά, ἀστεία, πού τὸ ἔδειχναν μὲ τὶς φασκιές του, ἔπειτα μὲ κοντὰ φορεματάκια, ἔπειτα ὀλόγυμνο καὶ ξαπλωμένο στὰ μετάρια ἑνὸς καναπέ. Κι' ὅλοι οἱ τάπητες στὰ δωματῖα τοῦ σπιτιοῦ ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ τὰ χαλασμένα παιγνίδια του.

Ὁ κ. Νταμπαζάκ οὔτε ἔδινε τὴν παραμικρὴ προσοχὴ στὸ παιδί του. Ὁ θόρυβος πού ἔκανε τὸν ἐνωχλοῦσε καὶ γι' αὐτὸ ἔφυγε πάλι γιὰ τὸ Παρίσι.

Ἡ Ὑθόννη οὔτε ὡς τὸ σταθμὸ δὲν τὸν συνώδευσε. Προβλέποντας μάλιστα ὅτι δὲν θὰ ἀργοῦσε νὰ λάβῃ κλαψιάρικες ἐπιστολές του, μὲ τὶς ὁποῖες θὰ τῆς ζητοῦσε χρήματα, τοῦ εἶχε πῆ πρὶν φύγῃ:

— Ὅταν θὰ χρειασθῆτε χρήματα, ἀπευθυνθῆτε στὸ συμβολαιογράφο μου. Αὐτὸ θὰ σὰς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ νὰ γράφετε περιττὲς ἐπιστολές, πού οὔτε θὰ τὶς διαβάσω.

III

Ἡ ἀσχήμια τῆς ἐντωμεταξὺ εἶχε μεγαλώσει, γιατί παραμελοῦσε ἐντελῶς τὸν ἑαυτὸ τῆς. Φαινόταν σὰν γρηῃ, ἐνῶ δὲν ἦταν ἀκόμα οὔτε εἰκοσιπέντε χρόνων.

Τὸ παιδί τῆς τώρα μεγάλωνε. Εἶχε ἀρχίσει νὰ μιλά...

Τὰ μαλλιά του ξάνθαιναν, τὰ μάγουλά του κοκκίνιζαν...

Ἡ μητέρα τὸ νόμιζε σωμένο καὶ δὲν ἔτρεμε πειὰ γιὰ τὴν ἐπαύριον. Μὰ, ἔξαφνα, τὸ κακὸ πού τὸ εἶχε νικήσει φαινομενικὰ μὲ τὶς προσπάθειές τῆς ἡ Ὑθόννη, ἔεσπασε ἔξαφνα μὲ μιὰ καινούργια δύναμιν, ἀμείλικτον...

Ὁ μικρὸς ἀδυνατίεζε, χλώμιαζε, ἔσβυνε ἀπὸ μέραν σὲ μέραν...

Θὰ πέθαινε ἀπὸ ἀναιμία. Ἐλυωνε σὰν ἓνα μικρὸ κερὶ τῆς δεκάρας πού ἡ παραμικρὴ πνοὴ τοῦ ἀνέμου τὸ ρίχνει κάτω. Δὲν ἦταν πειὰ παρὰ ἓνας ἀψυχὸς σχεδὸν ὄγκος πού τρεμούλιαζε στὸ βάθος τοῦ λίκου του.

Καὶ ἡ μητέρα προσπαθοῦσε τὰ πάντα, πάλαιε ἐναντίον τοῦ ἐπικειμένου θανάτου, ἀγωνιοῦσε σὲ μιὰ φριχτὴ ἀναμωνή... Συμβουλευόταν ὅλους τοὺς γιατρούς... Πιρροσευχόταν... Λίσθανόταν πὼς θὰ γίνῃ τρελλὴ ἀπὸ τὰ πολλὰ κλάματα, ἀπὸ τὸ μαρτύριον τῆς καρδιάς τῆς.

Καὶ τὸ βράδυ πού τὸ παιδί τῆς ἔκλεισε τὰ μάτια του γιὰ νὰ μὴ τ' ἀνοιξῇ πειὰ, ὅταν εἶδε τὴ χλωμάδα τοῦ θανάτου ν' ἀπλώνεται στὰ σκαμμένα μάγουλά του, ὅταν τὸ ἔνοιωσε παγωμένο κάτω ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς, νόμισε πὼς τὸ κεφάλι τῆς ἔσκασε, ἀδειασε ξαφνικὰ ὅπως κι' ἡ καρδιά τῆς, πὼς ἔχασε τὸ φῶς τῆς καὶ τὴν ὁμιλίαν τῆς...

Σίγουρα θὰ πέθαινε κι' αὐτὴ μὲ τὸ παιδί τῆς, ἂν δὲν συλλογιζόταν τὸν ἄντρα τῆς πού ἔλειπε. Θὰ ξαναγύριζε. Θὰ τὴν ἐμφύχωνε μὲ τὶς τρυφερότητές του... Θὰ τὴν βοηθοῦσε στὴν ἐπούλωσιν τῆς φριχτῆς πληγῆς τῆς... Θὰ τὴν ἔσωνε ἀπὸ τὸν ἐπίμονον πειρασμὸ νὰ δώσῃ ἓνα τέλος στὴ ζωὴ τῆς.

Καὶ τοῦ ἀναγκοῖνωσε ἀμέσως τηλεγραφικῶς τὴν ὀδυνήρην καὶ πένθιμην εἰρησιν... Μὰ ἐκεῖνος, πού τὸ εἶχε μπλέξει στὸν ἔρωτά τῆς κάποια μπαλαρίνα καὶ πού εἶχε τόσο ἀποκτηνωθῆ ὥστε νὰ μὴ τὸν ἐνδιαφέρῃ κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ του, τῆς ἀπάντησε:

«Εἶμαι ἀπελπισμένος. Ἀδύνατον νὰ ἐπανέλθω πρὸ τοῦ προσηχτοῦ μινός. Παράγγειλε γιὰ τὸ μεμπτὸ ἓνα φέρετρο στρωμένο μὲ σατέν ῥόζ».

Ἡ ἔρωμένη του τοῦ εἶχε ὑποβάλει τὴν ἀλλόκοτη ἰδέαν νὰ στρωθῇ τὸ φέρετρο τοῦ μικροῦ μὲ σατέν ῥόζ...

Καὶ ἀπὸ τότε πού ἡ ῥόζινη ἔλαβε αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα, ἀπὸ τότε πού οἱ νεκροθάφτες πῆραν τὸ μικρὸ φέρετρο, δὲν ἀφήνει παρὰ οὔτε στιγμὴ τὸ δωμάτιον ὅπου τὸ παιδί τῆς κοιμόταν, ὅπου ἔπαιζε, ὅπου

τὴν προσκαλοῦσε τόσο συχνά...

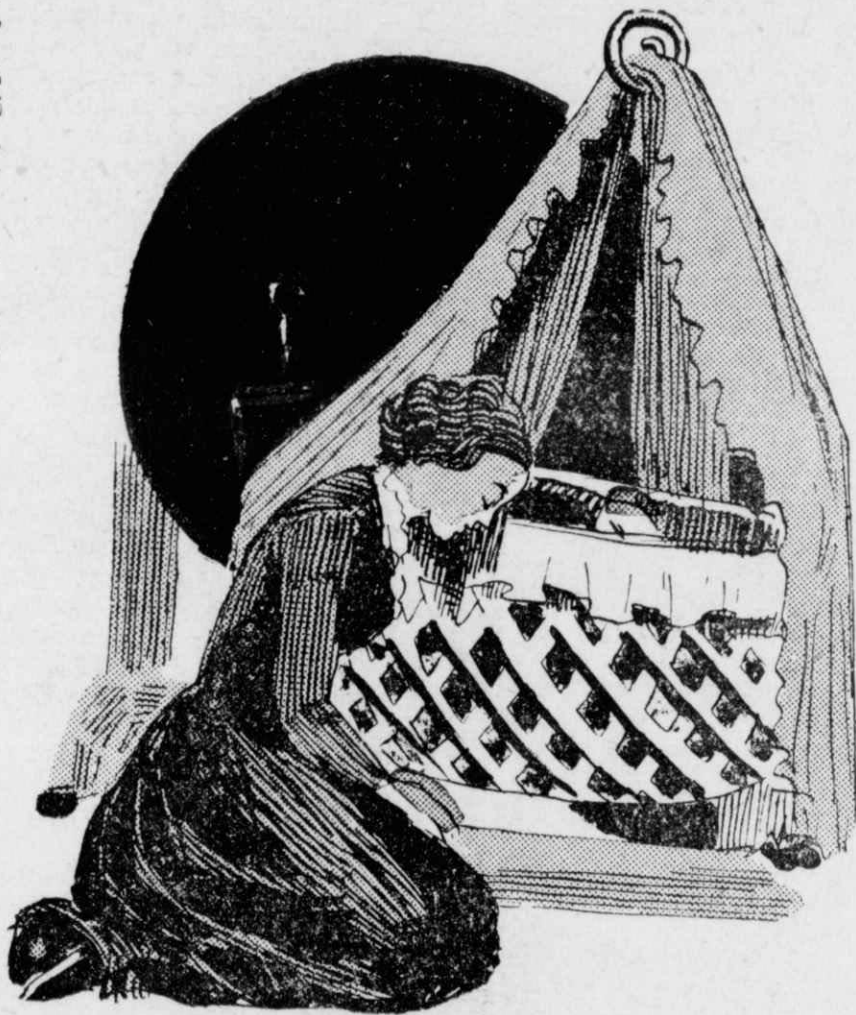
Μένει ἐκεῖ γονατισμένη μπρὸς τὴν κούνιαν πού ἡ ἀσπρες κουρτίνες τῆς εἶνε κλειστὲς, κλαίγοντας, καὶ κάθε τόσο, χωρὶς νὰ θέλῃ παραμερίζῃ τὶς κουρτίνες καὶ κυττάξῃ τὸ ἀδειανὸ προσκέφαλον...

PENE MAIZEPOYA

ΤΑ ΠΕΡ.ΕΡΓΑ

Η ΜΑΚΡΥΕΣ ΦΟΥΣΤΕΣ

Τὸ 1908 ἡ Δημαρχία τῆς Πράγας ἀπηγόρευσε στὶς γυναῖκες νὰ περιφέρωνται μὲ... μακρὺς φούστες, γιατί ἡ στατιστικὴ εἶχε ἀποδείξει ὅτι ἡ καταραμένη ἐκείνη μὸδα, εἶχεν ἀυξήσει καταπληκτικῶς τοὺς θανάτους ἀπὸ φθίσιν. Καὶ κάθε κυρία πού ἐπέμενε παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν νὰ κυκλοφορῇ στοὺς δρόμους μὲ μακρὰ φοῦστα, κατεδιώκετο καὶ ἐπλήρωνε πρόστιμον βαρύτατον — ἀκριβῶς ὅπως ἀρχισε νὰ γίνεταί κάποτε καὶ στὰς Ἀθήνας, κατόπιν μιᾶς ἀντιθέτου ὁμῶς διαταγῆς τοῦ δικτατορικοῦ καθεστώτος...

Μένει ἐκεῖ, γονατισμένη μπρὸς τὴν κούνιαν...